

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Børnehaven Skovsneglen

2021

Rudolf Steiner børnehave og småbørnsgruppe
Vråvej 2, 4760 Vordingborg
Mail: skovsneglen@outlook.dk www.steinersneglen.dk
Tlf.: 55 38 13 52

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Børneperspektivet samt børnenes **trivsel og læring** har vi haft et særligt fokus på gennem de sidste to år.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

På vores to årlige **personaledage** beslutter vi, hvilke punkter fra den pædagogiske lærerplan, der er vores fokus det kommende halve år. Vi taler om hvad der undrer os i vores pædagogiske praksis og i forhold til, hvordan børnene interagerer med hinanden, så vi ud fra dette kan sætte mål. Der kan sættes overordnede mål for hele børnehaven og specifikke mål for de to stuer; børnehaven og lillegruppen.

Til de to årlige **forældremøder** er der blandt andet et oplæg om pædagogikken og rytmen. Vi orienterer om, hvilke områder fra den pædagogiske lærerplan, der er i fokus. Forældrene kan stille spørgsmål og komme med forslag til nye tiltag.

Hver 14. dag afholder vi **personalemøde**, hvor vi bl.a. evaluerer vores overordnede pædagogiske praksis i forhold til vores fokusområde. Vi undrer os sammen og taler om, hvilke pædagogiske udfordringer vi har og vi analyserer de input de forskellige medarbejdere har. Det kan være observationer af, hvordan børnene taler med hinanden, leger sammen og eventuelle konflikter. Derefter beslutter vi, hvilke nye pædagogiske tiltag vi vil foretage.

Derudover evaluerer vi den sidst afholdte årstidsfest og dens pædagogiske mål med henblik på justering.

På **stuemøderne** hver 14 dag evalueres børnenes trivsel, tilknytning, leg, motorik, venskaber, selvstændighed med meget mere.

I lillegruppen evalueres vuggestuebarnet ud fra skemaet "udviklings tjek af vuggestue barn", som vi kan henvise til i bilaget til den pædagogiske lærerplan. Derudover evaluerer vi barnets sproglige udvikling.

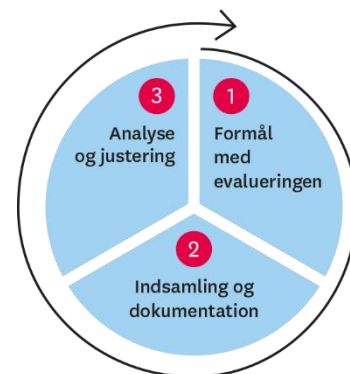
På storegruppens stuemøde evalueres ud fra skemaet "udviklingstjek af børnehavebarnet" samt "udviklingstjek af skoleparat barn", hvor vi ligeledes kan henvise til bilaget i den pædagogiske lærerplan.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

To gange om året afholder vi personaledag, ofte med ekstern oplægsholder. Her fordyber vi os i pædagogikken gennem et valgt fokusområde samt vores pædagogiske praksis. Denne refleksion over egen praksis giver ideer til nye tiltag, som vi evaluerer på det efterfølgende personalemøde, inden de nye tiltag iværksættes.

For at få en større forståelse af, hvad barnet oplever og er optaget af, får vi, til de årlige individuelle forældresamtaler, forældrenes blik på barnet Omvendt beskriver vi barnet ud fra vores observationer, og beskriver, hvordan vi kan styrke bestemte fokusområder gennem vores pædagogiske praksis eller eventuelt gennem ændret pædagogisk praksis. Dette for at styrke samarbejdet omkring barnet og dets læring og trivsel. Ved den efterfølgende forældresamtale evaluerer vi de nye tiltag.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Vi har haft et fokus dels på børneperspektiv dels på børnenes trivsel og læring.

Vi har gennem arbejdet med den pædagogiske lærerplan erkendt, at børneperspektivet skal udfoldes yderligere i vores pædagogiske praksis, og derfor har dette været i fokus. Det er et vigtigt fokus for bedre at kunne se og møde det enkelte barn ud fra sine forudsætninger og behov, og derigennem styrke hele børnegruppens samspil. Derudover er det meget lærerigt og givende for os som pædagoger.

At vi havde valgt børnenes trivsel som fokusområde, viste sig at være endnu mere relevant i en tid med pandemi, hvor børnenes hverdag fra den ene dag til den næste brat blev ændret. Det har været vigtigt for os at skabe et rum, hvor børnenes hverdag er så genkendelig som mulig i en foranderlig verden. Derfor har vi været nysgerrige på også at evaluere Steiner pædagogikkens styrker og svagheder under pandemien.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Storegruppen

Vi har observeret storebørnene, deres leg i haven og lyttet til dem. Efterfølgende har vi evalueret på personalemødet, og konklusionen blev, at storegruppen skal have flere udfordringer.

Mellemgruppen

Endvidere har vi haft observationer med mellemgruppen i fokus, hvor konklusionen blev, at mellemgruppen skal have flere tilbud og nye udfordringer i børnehaven.

Lillegruppen

Vi har evalueret lillegruppens dags rytme. Ofte deles gruppen op, så de mindste bliver inde og leger; fire børn og ofte de helt små. Det giver bedre lege muligheder og mere ro, når der kun er 4 børn. Det samme gør sig gældende, når de har et emne.

Børnehaven generelt

Børnene er i dag inddelt i mindre grupper, og under Corona epidemien har det været nødvendigt yderligere at dele børnene i mindre grupper. Selv om det ikke har været et bevidst fokus, har vi kunnet observere og konstatere, at nogle børn profiterer godt af at være i de små grupper. Dette har vi efterfølgende evalueret og iværksat nye tiltag. Dette understøtte også af den seneste forskning, der viser, at børn i mindre gruppestørrelser udviser bedre sociale interaktioner og færre tegn på stress.

Samtidig har det været vigtigt for os ikke at skabe små "Ø'er" i børnehaven, men en balance mellem flere små grupper og samtidig give børnene en oplevelse af at høre til og være en del af et større fællesskab.

Relationer og dynamikken i børnegruppen I løbet af dagen følger vi børnene og observerer deres lege og legerelationer, for at støtte op om nye gode venskaber, som børnene måske endnu ikke har opdaget og udforsket. Vi giver også børnene mulighed for at være alene sammen indenfor eller et andet sted, hvor de kan fordybe sig.

Vi har evalueret effekten af, at lillegruppen kommer på besøg i storegruppen og omvendt, hvis der er store

søskende, der kan komme på besøg i lillegruppen. Samtidig har vi evalueret effekten af, at lillegruppen kommer på besøg og hører eventyr i storegruppen, hvis vi vurderer at eventyret er alderssvarende.

Skoleparathed På baggrund af vores evaluering af skoleparathed (ud fra vores skema "udviklingstjek af skoleparat barn"), kan vi konkludere, at nogle børn har brug for en tidlig indsats for at kunne klare skiftet fra børnehave til skole, og styrke deres skoleparathed. Derfor har vi ekstra fokus på dette område.

Vi har brugt en del tid på vores møder til at snakke om det sociale liv, Vores fornemmeste opgave er at styrke det sociale liv og arbejde på at indvie barnet i det. Hver individualitet har sin plads i gruppen og det er vi garant for. Konflikter er en del af det sociale liv, og det er vigtigt for os at styrke barnet til at konfliktløse. Derfor lader vi dem prøve først og vejleder dernæst.

Evaluering af rytmen

En af Waldorff pædagogikkens styrker er helt klart rytmen, der giver forudsigelighed og genkendelighed med deraf følgende tryghed, der er så vigtig for børnenes trivsel ikke mindst i denne pandemitid. Vi har været nysgerrige på, hvad det betød for børnegruppen, hvis vi ændrede noget i strukturen, og især lillegruppen har været negativt påvirket af ændringer i rytmen.

På personalemødet evaluerede vi vores rytme og hvordan børnene reagerer og indgår i den. Vi kunne konstatere, at der om tirsdagen var megen uro, når vi bager boller. Bagning foregår efter sangleg, så vi måtte evaluere om det var sangleden, bagningen eller tidspunktet, der var problemet. Børnene udtrykker, at de er glade for at bage, så det er ikke selve bagningen, der er et problem. Vi valgte derfor i første omgang, i en periode, at bytte rundt så bagning ligger om morgenen, når børnene ankommer og inden sangleg. Efter at have evalueret på denne ændring, kan vi konstatere, at der er meget mere ro og engagement fra børnenes side, når vi bager, og det fortsætter ind i sanglegen. Evalueringen af dagsrytmen har også konkluderet, at det fungerer godt, at børnene, de øvrige morgener, får et tilbud om at tegne når de ankommer, da det skaber en rolig og tryk overgang fra hjem til institution, og dermed øger trivslen.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Storegruppen er hver fredag på en lang skovtur, hvor vi har medbragt hjemmelavet varm mad, som børnene selv har været med til at lave. Vi medbringer dolke i skoven, der er et tilbud, så børnene kan vælge om de vil snitte f.eks. små sværd, snitte klatrepinde til de små dyr eller hvad barnet vælger at snitte. Nogle børn vælger at samle blade og insekter, andre børn klatre i træer. Denne skovtur danner grundlag for nye observationer med børneperspektivet i fokus. Ydermere opnår vi den sideeffekt, at de store børn og voksne får noget mere fokuseret tid sammen, da de voksne der er med i skoven ikke samtidig skal tage sig af mange andre ting. Vi kan samtidig observere at en børnenes læring omkring dyr og naturen sættes i et nyt perspektiv.

Vi har besluttet (oktober 2021) at storegruppen efter påske skal være med til at fortælle eventyr for de øvrige børn

Mellemgruppen

Vi har iværksat at vores værksted i haven er kommet mere i brug. Det er et tilbud, og det er især mellemgruppen, der benytter værkstedet, hvor de blandt andet laver små både og biler. Udover den praktiske læring i at forædle materien og skabe en bil ud af et stykke træ, erfarer og lærer børnene også noget omkring tålmodighed, håndtering af værktøj, at lytte, hjælpe hinanden mm. Den store udendørs vandbane bruger børnene til deres både om sommeren og om vinteren, når den er tørlagt, bruges vandbanen som bilbane til deres hjemmelavede biler.

Lillegruppen

I lillegruppen har vi som noget nyt (oktober 2020) valgt at arbejde med et emne i en given periode for at styrke børnenes læring. Evalueringen af dette tiltag medførte, at vi genager det i 2021.

Emnet (oktober 2021) har været Kribble Krabble. Hvis man leder lidt, er det ret nemt at finde insekter og smådyr i naturen, hvilket giver rig mulighed for at studere dem helt tæt på og gøre, at

børnene selv kan lede og finde på egen hånd også. Små børn begejstres meget af at kigge, røre og holde smådyr og insekter, der jo er en spændende sanseoplevelse og i øvrigt også træner empati.

Særligt småbørn er meget kropslige og skal ikke have mange forklaringer endnu, derfor tilrettelægger vi vores læringsforløb, således at børnene skal bruge deres sanser og små kroppe i læringsprocessen. Vi tilbyder mange forskellige aktiviteter, der alle drejer sig om samme emne og hvilket styrker den samlede læringsoplevelse, fordi det skaber genkendelse og sammenhængsfølelse hos børnene.

Vi starter altid dagen med morgensamling, hvor vi synger og når vi har et emne, synger vi primært om emnet. Allerede ved morgenstunden, uden en forklaring, får børnene ind i kroppen, hvad noget af deres dag kommer til at handle om. I dette tilfælde har vi sunget sange om edderkopper, mariehøns, snegle, frøer, sommerfugle osv. Til alle sange hører fagter, sådan at børnene synger og bevæger sig samtidig.

Vi har pyntet op med kribble krabbe pynt, som befinder sig lige hvor vi synger og visuelt understøtter sangenes tema. Når vi har fundet smådyrene rundt omkring, samles vi om dem og gentager sangene, mens vi undersøger dyrene.

Eventyr:

Den sidste del af forløbet har vi hver morgen fortalt eventyr om Mariehønen Evigglad med små rekvisitter og dukker. Børnene har været så vilde med det, da de på det tidspunkt alle oplevede en stor genkendelse til eventyrets indhold.

Opdagelser:

Som tidligere nævnt har vi fundet en masse smådyr og studeret dem. Passet på dem og sat dem fri igen. Udover kendskab til dyrene og naturen, udforsker børnene deres egne grænser og udvikler dem undervejs - flere af børnene er langt mere fortrolige og trygge omkring dyrene nu, end da vi gik i gang.

Vi har også kigget i relevante bøger og studeret dyrene der.

Bevægelse:

Vi har leget med hele kroppen, at vi var alle mulige små dyr og mærket fysisk, hvordan de forskellige dyr enten er langbenede, hurtige, langsomme, hoppende eller kravlende. Vi har leget edderkoppespinde, der fanger de små fluer og nogle har efterlignet myggene ved at danse myggedans. Alle disse lege sætter sig også i børnene og deres kroppe hjælper dem med at huske det de ved/har leget om dyrene.

Krea:

For at fordybe sig i et emne, kan det være effektivt at producere et kreativt produkt, der kan gemmes, betragtes og igen skabe genkendelse. Vi har fundet pinde, som vi sammen med garn har lavet til edderkoppespind og fundet kastanjer, som er blevet til fine edderkopper, som kunne bo i spindene.

Endvidere har vi lavet snegle af selvhærdende ler og sat ægte sneglehuse fast i leret.

Vi har sat sneglene på slæder og lavet langsomt sneglevæddeløb.

Som afslutning på forløbet, holder vi en lille kribble krabbe fest, med mad udformet som kribble krabbe dyr, kribble krabbe ”selskabslege” og selvfølgelig oppyntning.

Herefter slutter projektet, vi går på ferie og emnet Efterår er vores nye fokus efter ferien.

Lillegruppen har været med til nogle af storegruppens årstidsfester. Andre gange har vi åbnet døren mellem lillestuen og storegruppen, så mens de små sidder og spiser kan de se ind til storegruppen, der går og pynter op til fest.

Det har også været positivt at lillegruppen er med til nogle af årstidsfesterne. Vi har haft god erfaring med at give de små tøj på i mindre grupper

Børnehaven generelt

Qua erfaringerne og observationerne under pandemien har vi besluttet, at vi fremover vil have fokus på indimellem at samle børnene i endnu mindre grupper, da det har en gunstig indflydelse på børnenes trivsel. Ovennævnte tiltag bevirker ydermere, at der afsættes mere tid til, at en voksen kan fordybe sig med det enkelte barn. Studier viser, at mindre børnegrupper fremmer en bedre interaktion mellem børn og de voksnes opmærksomhed på børnene, særligt når pædagogerne skaber grupper og aktiviteter med afsæt i børnenes interesser (børneperspektivet), da det åbner op for en gensidig kommunikation mellem børn og voksne.

Det har været positivt at erfare, at pædagogikken på den ene side skaber en tryghed og genkendelighed for børnene, og på den anden side, at det er muligt at fortage mindre ændringer, uden at det bliver på bekostning af børnenes tryghed og tillid i børnehaven.

Skoleparathed

Vi har efter vinterferien haft fokus på de store børns skoleparathed, hvilket gør, at de har særlige praktiske opgaver, hjælper med eventyret, tager ud af bordet, hjælper de mindste i tøjet, bærer brænde til båluppen. Derudover har vi besluttet, at vi næste år (2022) vil markere kyndelmisse i februar, ved at skole børnene støber et bivoks lys til hvert barn. På selve dagen vil vi tænde et stort bål og optakt til dagen bede hvert barn tage et stykke brød til fuglene.

Vi har ligeledes indført, at de store hjælper i køkkenet med at kværne mel til pizzadej, rive ost til pizzaen, snitte grøntsager og bage pizzaen. Derved styrkes de i at modtage en instruks, udvikle selvdisciplin og fokuseringsevne samt indgå i et samarbejde med de andre børn. Alt sammen noget, der styrker deres sociale kompetence og indlæringsevne, der tilsammen udvikler skoleparathed.

Som noget nyt er vi er startet med at skole børnene sidder for sig selv ved et lille bord mellem de store borde, hvor de andre børn sidder med voksne. De er meget stolte over at sidde ved skolebordet og samtidig er de voksne tæt på, hvis de har brug for hjælp. De hælder selv mad op og hjælper med at vaske op.

Evaluering af rytmen

Vi er nu inde og har sangleg kl 9. Efter sangleg om tirsdagen bager vi allesammen. Vores køkkendame har gjort klar til bagning ved begge borde og vi synger vores bagesange. Efter bagningen bliver skolebørnene inde, da de syer deres kæpheste.

Torsdag har vi bål og laver suppe, og det er nu blevet dagen, hvor vi snitter i bålhytten.

Det var en stor succes at have majstang fest, så det fortsætter vi med.

Socialisering betragtes i den brede litteratur som en central del af skoleparathed, og det belyses i flere studier, at det er vigtigt for barnet at udvikle sociale kompetencer og at skabe positiv

kontakt med jævnaldrende før skolestart for senere at kunne opnå skolemæssig succes (Christoffersen et al. 2014).

Børns skoleparathed styrkes også ved at styrke børnenes evne til at indtage og huske ny viden og information i lang nok tid til at tage den nye viden i brug under udførelsen af en given opgave. Derved øges deres koncentration gennem længere tid, de bliver bedre til at følge instruktioner og til at opretholde selvdisciplin, hvilket har betydning for deres skoleparathed.

Flere ændringer og justeringer pr. oktober 2021

I forbindelse med evaluering af yogaen har vi besluttet, at vi fra 1. januar 2022 erstatter torsdagens yoga med eurytmi, da det understøtter pædagogikken bedre.

Vi har ændret fredagsrytmen, hvor de store går på en lang skovtur. En musikpædagog kommer fredag til lille- og mellemgruppen og synger med os.

Vi har ligeledes evalueret på vores maledag onsdag og fundet ud af at det fungerer bedst, hvis børnene kommer ind og maler en ad gangen.

Vi følger så vidt det er muligt børnenes ønsker om at være ude eller inde.

Vi har evalueret på to børns, fra storegruppen, besøg i lillegruppen, og kan konkludere, at det fungerer rigtig godt også at det ligger med en rytmisk gentagelse hver onsdag. Her får børnene lov til at være "de store" og bidrage til at hjælpe de mindre børn. De hjælper bl.a. med at føre dukkerne til eventyret.

Lille gruppen har haft krible krable tema. Det har fungeret så godt, at vi har besluttet at gøre det til en fast pædagogisk praksis (se i lærer planen okt. 2021).

Afholdes af majstangsfest var en succes og i forbindelse med evaluering har vi besluttet at afholde den fast og indskrive den i lærerplan. (se i lærer planen okt. 2021)

Med de store børn besøger vi et lille keramikværksted I Præstø, hvor børnene får mulighed for at arbejde med ler. Dette er blevet en pædagogisk praksis som også er skrevet ind i vores pædagogiske handleplan 2021 under pkt. "Inddragelse af lokalsamfund".

Vi har besluttet, at vi i år afholder julebazar, og i den forbindelse vil værkstedet blive brugt hver onsdag til at lave små mus og biler. Vil vi efterfølgende evaluere om denne pædagogiske praksis skal fortsætte og indskrives i lærerplanen.

Som noget nyt afprøver vi, at 3 -4 børn hver torsdag er med i køkkenet og bager kage eller æble chips til om fredagen.

Hver tirsdag bliver skolebørn inde med en voksen og syr kæpheste.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældre bestyrelsen bliver orienteret om, hvilket fokusområde vi arbejder med og baggrunden derfor.

Forældrebestyrelsen er aktiv og arrangerer forårsmarked og julemarked. Derudover har de ønsket at vide noget mere om Rudolf Steiner pædagogikken, og vi har derfor inviteret foredragsholder til vores forældremøder. Bestyrelsen har arrangeret små arbejdsdage. Gennem de forskellige markeder og arbejdsdage får forældrene også indblik i, hvordan pædagogikken er i praksis, og hvordan vi arbejder med vores fokusområder.

Det fremadrettede arbejde

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

I forbindelse med vores nye tiltag med opdeling i endnu mindre børnegrupper vil vi have fokus på de mere indadvendte og stille børn.

For at sikre, at de nye tiltag implementeres vil vi fortsat have fokus på dem og løbende evaluere dem.

Derudover vil vi fortsat løbende evaluere vores årstidsfester.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Det har været en meget lærerig proces både for den enkelte pædagog og for børnehaven. Alle har udvist engagement, været meget reflekterende og haft en vilje til forandring, udvikling og læring.

Et nyt tiltag er vores stuemøder hver 14. dag. Hidtil har vi kun haft personalemøde hver 14 dag, så det faktisk, at personalet nu kan mødes hver uge gør, at der er områder af evalueringen, der yderligere skal formaliseres ud over de tjekskemaer vi i forvejen bruger.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Afholde majfest som en tilbagevendende årstidsfest

Gå i skoven med de store om fredagen

Værkstedet bruges bl.a. til fremstilling af dyr til julebazar.

Små lege grupper

De store spiller marionetspil

Eurytmi hver torsdag

Lille gruppen gentager krible krable tema næste år og det indskrives i lærerplan

Lillegruppen får hver onsdag besøg af 2 børn fra storegruppen

Deltage i årstids fester efter behov

Lillegruppen kommer ind og hører eventyr, hvis eventyret er alderssvarende

Ovennævnte tiltag i vores pædagogiske praksis evalueres om 3 måneder, inden der justeres i vores lærerplan. Evaluering vil også vise om andre tiltag skal foretages og implementeres i lærerplanen. Vi har bl.a. talt om at øve et lille Marionetspil med skolebørnene, hvilket de ikke fik gjort sidste år pga. Corona .